

NORSK
REDAKTØRFORENING

NORSK
PRESSEFORBUND

**Oslo kommune v/
byråd for helse, eldre og innbyggertjenester Robert Steen
byråd for oppvekst og kunnskap Inga Marte Thorkildsen
og kommunikasjonssjef Hanne Gjørtz**

Informasjon om korona-smittede

Norsk Redaktørforening (NR) og Norsk Presseforbund (NP) har mottatt henvendelser fra redaksjoner som mener at informasjonen som Oslo kommune gir om personer som er smittet og/eller syke av koronaviruset, tidvis er alt for knapp og generell.

En redaktør for en lokalavis i Oslo beskriver dette slik:

«Vi opplever å ikke få tall på bydelsnivå når det gjelder antall smittede, personer satt i karantene, etc. Det vises til at dette skal formidles på kommunenivå. At det er fare for personvernet og taushetsplikt om slik informasjon gis ut på bydelsnivå for bydeler med 50.000 innbyggere, er vanskelig å forstå.

Også når det er sendt ut varsel om at barn, foreldre og ansatte i hele barnehager er satt i karantene, er det lite konkret informasjon å få ut av bydelene. Vi får for eksempel oversendt informasjonsskriv som er sendt ut til foresatte fra disse, men får ingen bekreftelser fra bydelen.»

Generelt er det vårt inntrykk at praksis er svært ulik når det gjelder hva som gis ut av informasjon. Det gjelder både mellom ulike helseforetak, mellom ulike kommuner og mellom helseforetak og kommuner. Det gir mange underlige utslag. For eksempel oppgir ikke Sørlandet sykehus hvilket sykehus en korona-smittet er innlagt på, mens Helse Møre og Romsdal oppgir hjemkommune og sykdomsstatus.

Det heter i pressemeldingen vedr sistnevnte:

«Pasienten er bosatt i Sunndal kommune. – Pasienten ble hentet i ambulanse og kom akutt syk inn til sykehuset mandag kveld. Nødvendige smitteverntiltak og prosedyrer ble fulgt ved transport og innlegging. Pasienten ligger på isolat på intensivavdelingen. Tilstanden er alvorlig, men stabil, sier kliniksjeff Georg Johnsen ved Molde sykehus.»

Vi viser også til at det i forbindelse med det fjerde korona-dødsfallet ble opplyst fra ordføreren i Lillestrøm kommune [hvilket sykehjem vedkommende døde på](#).

Oslo kommune er delt opp i 15 bydeler med alt fra 27.000 til 62.000 innbyggere. Hver bydel er altså større enn en mellomstor norsk by. Vi nevner for ordens skyld at Sunndal kommune (nevnt i eksemplet over) har så vidt over 7.000 innbyggere, altså en firedel av den minste av Oslos bydeler. Vårt poeng er at det må være mulig å gi ut informasjon om koronasmittede og annen relevant informasjon på bydelsnivå i langt større grad enn i dag, uten at kommunen bryter med personvernet eller taushetsplikten.

Norge er for tiden i en unntakssituasjon, og behovet for informasjon er stort. I denne situasjonen er det særlig viktig at offentlig myndigheter finner en balanse som ivaretar behovet for informasjon, samtidig som at man ivaretar personvernet. Hensynet til ytringsfrihet og retten til informasjon er et relevant hensyn i tolkningen av hva som er underlagt taushetsplikt.

Mangelfull eller upresis informasjon i den situasjonen Norge er i nå, kan bare bidra til å skape grobunn for rykter, spekulasjoner og feilinformasjon. De redaktørstyrte mediene er opptatt av å gi korrekt informasjon om hvordan epidemien utvikler seg. For å kunne gjøre det er vi avhengige av at myndighetene bidrar med opplysninger, selvsagt innenfor de rammene som personvernet og taushetsplikten setter.

Vi minner imidlertid om at taushetsplikten ikke gjelder dersom opplysninger kan gis i anonymisert form, jf. fvl § 13 a nr. 2. Det samme følger av helsepersonelloven § 23, som slår fast at helsepersonells taushetsplikt etter § 21 ikke er til hinder for at opplysninger gis blant annet når behovet for beskyttelse er ivare tatt ved at individualiserende kjennetegn er utelatt, eller når tungtveiende private eller offentlige interesser gjør det rettmessig å gi opplysningene videre.

Etter vårt syn er det ikke tvil om at det første alternativet, i nesten alle de tilfellene som her er aktuelle, vil være oppfylt, også om man gir ut opplysninger om kjønn, alder og status på bydelsnivå. De som skjønner hvem det er snakk om gjennom å få tilgang til disse opplysningene, vil etter all sannsynlighet, være kjent med dette fra før. Risikoen for spredning av opplysninger folk ikke er kjent med fra før, er minimal. Videre må det – i den situasjonen vi nå står i – legges til grunn at det andre alternativet også er oppfylt. Det foreligger nå svært tungtveidene offentlige hensyn for utlevering. I tillegg vil vi minne om at det følger av EMK artikkel 10 om ytrings- og informasjonsfrihet og rettspraksis knyttet til denne at mediene – på grunn av sitt samfunnsoppdrag – har en særskilt rett til å få informasjon av allmenn interesse som myndighetene sitter på, og at jo større allmenn interesse saken har, jo vektigere mothensyn må foreligge før myndighetene kan nekte mediene informasjonen.

I en situasjon hvor det er et skrikende behov for korrekt og etterrettelig informasjon, og hvor nettopp utviklingen av antall registrerte smittede, sykdomsutvikling og behandling er spørsmål av stor allmenn interesse, er det vesentlig at både helsemyndighetene og det enkelte helseforetak gir nøktern og presis informasjon, så utfyllende som mulig innenfor de rammene taushetsplikten oppstiller.

Vi mener det, for alle praktiske formål, bør kunne omfatte opplysninger om hvilken bydel vedkommende pasient er hjemmehørende i, hvilket sykehus som har mottatt/behandler vedkommende pasient, kjønn, alder og status, inkludert om vedkommende får intensivbehandling og/eller er lagt i respirator. I denne spesielle situasjonen mener vi også det er av allmenn interesse om pasienter som blir alvorlig syke eller dør av koronavirus, hadde andre, underliggende sykdommer.

Vi imøteser Oslo kommunes synspunkter på disse spørsmål, og står selvsagt til disposisjon for utdypning, oppklaring eller drøftelser.

Oslo, 2020-03-20

Med vennlig hilsen

Norsk Presseforbund
Elin Floberghagen (sign.)
generalsekretær

Norsk Redaktørforening
Arne Jensen (sign.)
generalsekretær